

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๒/๕๙๖

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม ๑๐๑๐๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้นายยนต์บนทางหลวงและสะพาน (ฉบับที่...) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. สำเนาหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๒.๗/๕๖๑๓๖ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑
 ๓. หลักฐานการรับฟังความคิดเห็นของร่างพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้นายยนต์บนทางหลวงและสะพาน (ฉบับที่...) พ.ศ.
 ๔. ร่างพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้นายยนต์บนทางหลวงและสะพาน (ฉบับที่...) พ.ศ. จำนวน ๑๓๐ ชุด
 ๕. Checklist การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้นายยนต์บนทางหลวงและสะพาน (ฉบับที่...) พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงคมนาคม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๑.๑.๑ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบในหลักการการจัดตั้งกองทุนโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย (Thailand Future Fund) และมอบหมายให้กระทรวงคมนาคมพิจารณาคัดเลือกโครงการโครงสร้างพื้นฐานที่มีศักยภาพเพื่อสนับสนุนการจัดตั้งกองทุนฯ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ (โดยกระทรวงการคลังได้เสนอให้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งและกำกับการดำเนินงานของกองทุนโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย มีปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธาน และให้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการจัดตั้งและดำเนินการอื่นใด เพื่อให้การจัดตั้งกองทุนฯ แล้วเสร็จ รวมทั้งพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อสนับสนุนการจัดตั้งและกำกับการดำเนินงานของกองทุนฯ)

๑.๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙

๑) เห็นชอบตามที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยให้กระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานปรมาณและธนาคารแห่งประเทศไทยไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

๒) ให้กระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงคมนาคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กำหนดระยะเวลาดำเนินการตามแผนการจัดตั้งกองทุนโครงสร้างพื้นฐานอนาคต

ประเทศไทยอย่างรอบคอบ โดยคำนึงถึงความพร้อมและความเป็นไปได้ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของการระยะเวลาในการพิจารณาคัดเลือกโครงการที่จะเข้ามาอยู่ในกองทุนฯ ซึ่งอาจต้องมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีการกำหนดมูลค่าที่แท้จริงของโครงการ และมีการกำหนดเงื่อนไขการแบ่งผลประโยชน์ระหว่างหน่วยงานเจ้าของโครงการและกองทุนฯ เพื่อให้การดำเนินการออกขายหน่วยลงทุนให้แก่บุคคลทั่วไปสามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่เหมาะสมเมื่อมีการจัดตั้งกองทุนฯ แล้ว และสามารถดำเนินการได้ตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทบ.๘/๒๕๕๙ ข้อ ๑๓ ที่กำหนดให้บริษัทจัดการต้องเข้าทำสัญญาเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินกิจการโครงสร้างพื้นฐานภายใน ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่จดทะเบียนกองทุนรวม โดยคิดเป็นมูลค่ารวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ ของมูลค่าทรัพย์สินรวมของกองทุนรวม (ในการเสนอเรื่องดังกล่าว กระทรวงการคลังได้รายงานว่า ได้รับแจ้งจากกระทรวงคมนาคมว่ามีโครงการโครงสร้างพื้นฐานที่มีความเป็นไปได้ที่จะนำเข้าสู่กองทุนฯ ในส่วนของกรมทางหลวงจำนวน ๒ โครงการ คือ ทางหลวงพิเศษหมายเลข ๗ สายกรุงเทพมหานคร – บ้านฉาง และทางหลวงพิเศษหมายเลข ๙ สายถนนวงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร และได้ขอเปลี่ยนชื่อโครงการจากเดิม “กองทุนโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย” เป็น “กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย”)

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๒.๑ คณะกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งและกำกับการดำเนินงานของกองทุนโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย (คณะกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งฯ) ได้มีมติที่ประชุมในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ เห็นชอบการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการปรับปรุง กฎ ระเบียบในการนำโครงการโครงสร้างพื้นฐานของกรมทางหลวงมาระดมทุนผ่านกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย โดยมีอธิบดีกรมทางหลวงเป็นประธาน เพื่อนำเสนอแนวทางในการปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องและร่างกฎระเบียบที่จำเป็นในการนำโครงการโครงสร้างพื้นฐานของกรมทางหลวงมาระดมทุนผ่านกองทุนรวมฯ ต่อคณะกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งฯ ต่อมาประธานกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งฯ ได้มีคำสั่งที่ ๑/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการปรับปรุง กฎ ระเบียบ ในการนำโครงการโครงสร้างพื้นฐานของกรมทางหลวงมาระดมทุนผ่านกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย (คณะอนุกรรมการปรับปรุงฯ)

๑.๒.๒ คณะอนุกรรมการปรับปรุงฯ ได้มีมติที่ประชุมในการประชุมครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เห็นชอบในหลักการแนวทางการแก้ไขพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมนิยามยานยนต์บนทางหลวงและสะพาน พ.ศ. ๒๕๕๗ และหลักการของโครงสร้างการระดมทุนผ่านกองทุนรวมฯ

๑.๒.๓ กรมทางหลวงได้รายงานผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการปรับปรุงฯ ดังกล่าวต่อคณะกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งฯ ในการประชุมคณะกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งฯ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ คณะกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งฯ ได้มีมติเห็นชอบแนวทางการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมนิยามยานยนต์บนทางหลวงและสะพาน พ.ศ. ๒๕๕๗ และหลักการของโครงสร้างการระดมทุนผ่านกองทุนรวมฯ ของกรมทางหลวง ตามที่คณะอนุกรรมการปรับปรุงฯ เสนอ โดยให้ปรับปรุงเพิ่มเติมตามความเห็นของคณะกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งฯ และให้กรมทางหลวง และกระทรวงคมนาคมดำเนินการนำเสนอการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมนิยามฯ ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเร็วต่อไป ทั้งนี้ ให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กรมบัญชีกลาง และ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ให้ความร่วมมือกับกรมทางหลวง ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ รวมทั้งการรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำ

ร่างกฎหมายและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและการดำเนินการอื่นๆ ที่ทำให้การแก้ไขร่างพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมนั้นประสบความสำเร็จ

๑.๒.๔ กรมทางหลวงได้แจ้ง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กรมบัญชีกลาง และ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ขอความร่วมมือให้ความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมนิยามยานยนต์บนทางหลวง และสะพาน พ.ศ. ๒๕๔๗ มีเหตุผลความจำเป็นดังนี้

๒.๑ การพัฒนาโครงข่ายทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองซึ่งเป็นทางหลวงที่มีมาตรฐานสูง ออกแบบมาเพื่อรองรับการเดินทางระยะไกล สามารถรองรับการจราจรที่มีความเร็วสูงได้เป็นอย่างดี และมีความปลอดภัยในการเดินทาง มุ่งเน้นการพัฒนาเส้นทางจากกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นศูนย์กลาง ในการพัฒนา และบริหารประเทศ กระจายไปยังพื้นที่ภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ รวมทั้งแนวจุดเชื่อมต่อ ระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาสภาพการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สภาพระบบขนส่งคนและสินค้าระหว่างภูมิภาคที่สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ เพิ่มศักยภาพ ในการลงทุน การแข่งขันให้กับประเทศ กระจายความเจริญออกจากเมืองหลวง ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนา พื้นที่เขตอุตสาหกรรม ลดความแตกต่างทางเศรษฐกิจและสังคม เชื่อมโยงพื้นที่เพิ่มความสามารถการเข้าถึง และเป็นส่วนหนึ่งในโครงข่ายทางหลวงระหว่างประเทศ โดยมีกรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม เป็นหน่วยงาน รับผิดชอบ การดำเนินงานตามแผนแม่บทการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองของประเทศไทย ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐ เห็นชอบแผนแม่บทดังกล่าวแล้วมีทั้งสิ้น ๑๓ เส้นทาง ระยะทาง ๔,๑๕๐ กิโลเมตร รวมมูลค่าโครงการ ๔๗๒,๓๖๐ ล้านบาท มีกำหนดเวลาดำเนินการ ๒๐ ปี เริ่มตั้งแต่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๔) ถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) ปรากฏว่าในปัจจุบันมีทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ที่สามารถก่อสร้างแล้วเสร็จตามแผนและเปิดการจราจรได้เพียง ๒ เส้นทาง คือ

๑) ทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองสายกรุงเทพ – ชลบุรี ระยะทาง ๘๒ กิโลเมตร เปิดใช้งาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และสายชลบุรี – พัทยา ระยะทาง ๕๘ กิโลเมตร เปิดใช้งาน พ.ศ. ๒๕๖๑ (ทางหลวงพิเศษหมายเลข ๗)

๒) ทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองสายวงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานครด้านตะวันออก ช่วงบางปะอิน-บางพลี ระยะทาง ๖๔ กิโลเมตร (ทางหลวงพิเศษหมายเลข ๙) เปิดใช้งาน พ.ศ. ๒๕๔๒

สาเหตุที่ทำให้การดำเนินการตามแผนเป็นไปอย่างล่าช้า ไม่ทันต่อความต้องการ เนื่องจากปัญหาข้อจำกัดงบประมาณและปัญหาเพดานหนี้สาธารณะจำเป็นต้องเพิ่มทางเลือกในการจัดหา แหล่งเงินทุน ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบในหลักการจัดตั้งกองทุน โครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย (Thailand Future Fund) ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ การนำค่าธรรมเนียมนิยามรถยนต์ผ่านกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานที่จัดตั้งขึ้นโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่สามารถใช้ในการระดมทุน จากนักลงทุนทั่วไปและสถาบัน เป็นทางเลือกหนึ่งในการหาแหล่งเงินเพื่อนำไปลงทุนในการพัฒนาโครงข่าย ทางหลวงได้ภายในเวลาที่เหมาะสม โดยวิธีการดังกล่าวเป็นการลดภาระการคลังในระยะยาว ทั้งยังมีส่วนสนับสนุน การพัฒนาตลาดทุน จึงเป็นทางเลือกที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม จึงสมควร กำหนดเพิ่มเติมให้ขยายขอบเขตการใช้เงินให้รวมถึงการระดมทุนโดยการโอนหรือจำหน่ายค่าธรรมเนียมนิยาม

ให้กับกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานที่จัดตั้งขึ้นโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และให้นำเงินค่าตอบแทนที่ได้รับจากกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานดังกล่าวนำไปใช้ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในกรณีตามที่บัญญัติในมาตรา ๖

๒.๒ เนื่องจากทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองที่มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมเป็นทางหลวงที่มีมาตรฐานสูง มีการควบคุมการเข้าออกอย่างสมบูรณ์จึงมีความจำเป็นต้องจัดให้มีที่พักริมทางที่ได้มาตรฐานตามข้อกำหนดเพื่อให้บริการต่าง ๆ แก่ผู้ใช้ทางให้ได้รับความสะดวก ปลอดภัยในการเดินทาง เช่น ที่จอดรถ สถานที่พักระหว่างการเดินทาง ห้องสุขา สถานีจำหน่ายน้ำมัน ร้านขายอาหาร ร้านจำหน่ายสินค้าสำหรับผู้ใช้งานที่พักรถบรรทุก การลงทุนจัดให้มี การเข้าบริหารจัดการที่พักริมทางในเขตทางหลวง ตามมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ทำโดยวิธีประมูลและต้องเสียค่าตอบแทนให้รัฐ โดยเงินค่าตอบแทนดังกล่าวต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินไม่สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองที่มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมได้ จึงสมควรกำหนดให้นำค่าตอบแทนดังกล่าวกลับนำไปใช้ในการพัฒนาทางหลวงพิเศษที่กำหนดให้จัดเก็บค่าธรรมเนียมต่อไป

๒.๓ สภาพปัญหาในปัจจุบันการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองที่มีการกำหนดให้จัดเก็บ ค่าธรรมเนียมบางช่วงจำเป็นต้องตัดผ่านทางเดิมและต้องปิดทางเดิมเนื่องจากทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองเป็นทางที่ต้องมีการควบคุมการเข้าออกซึ่งตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติให้อธิบดีกรมทางหลวงต้องจัดให้มีทางบริการทดแทนเพื่อเป็นการแก้ไขเยียวยาผลกระทบกับผู้ใช้ทางเดิมให้สามารถใช้ในการจราจรได้ดังเดิมแต่งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมีจำกัดทำให้กรมทางหลวงไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายในการแก้ไขเยียวยาผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้ใช้ทางเดิมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงสมควรกำหนดให้นำเงินค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๖ ไปใช้ในการก่อสร้าง ขยาย บูรณะ และบำรุงรักษาทางบริการที่จัดให้มีเมื่อมีการปิดทางหลวงหรือทางอื่นใดที่มีอยู่เดิมเนื่องจากมีทางหลวงพิเศษที่กำหนดให้ต้องเสียค่าธรรมเนียมตัดผ่าน

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การเสนอร่างพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้นายถนนบนทางหลวงและสะพาน (ฉบับที่...) พ.ศ. ซึ่งเป็นกฎหมายตามนโยบายรัฐบาล มีความจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเป็นเรื่องเร่งด่วนภายในวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้สามารถเสนอร่างกฎหมายเข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ทันตามกรอบกำหนดระยะเวลา

๔. สาระสำคัญ และข้อกฎหมาย

๔.๑ สาระสำคัญการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้นายถนนบนทางหลวงและสะพาน พ.ศ. ๒๕๔๗

๔.๑.๑ ขยายขอบเขตเงินที่นำไปใช้ในกรณีตามที่บัญญัติในมาตรา ๖ จากเดิม ๒ ประเภท เพิ่มเดิมอีก ๒ ประเภท รวมเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

เดิม ๑) เงินค่าธรรมเนียมผ่านทาง

๒) เงินค่าปรับ

เพิ่มเติม ๓) เงินค่าตอบแทนที่ได้รับจากกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน

๔) เงินค่าตอบแทนจากผู้ซึ่งได้รับคัดเลือกโดยวิธีประมูลในการลงทุนจัดให้มีหรือบริหารจัดการที่พักริมทางหรือสิ่งก่อสร้างอื่นใดในเขตทางหลวงพิเศษที่กำหนดให้ต้องเสียค่าธรรมเนียมและได้จัดสร้างขึ้น เพื่อประโยชน์แก่งานทางหรือผู้ใช้ทาง

๔.๑.๒ ขยายขอบเขต...

๔.๑.๒ ขยายขอบเขตการนำเงินไปใช้ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖ จากเดิม ๔ กรณีเพิ่มเติมอีก ๒ กรณี รวมเป็น ๖ กรณี ดังนี้

- เดิม ๑) การก่อสร้าง ขยาย บูรณะ และบำรุงรักษาทางหลวงและสะพาน
๒) การจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการใช้ทางหลวง

และสะพาน

๓) งานส่วนที่เกี่ยวกับการจัดเก็บค่าธรรมเนียม

๔) การชดเชยเงินกู้ในการก่อสร้างและขยายทางหลวงและสะพาน

เพิ่มเติม ๕) การก่อสร้าง ขยาย บูรณะ และบำรุงรักษาทางบริการที่จัดให้มีเมื่อมีการปิดทางหลวงหรือทางอื่นใดที่มีอยู่เดิม เนื่องจากมีทางหลวงพิเศษที่กำหนดให้ต้องเสียค่าธรรมเนียมตัดผ่าน

๖) การโอนหรือจำหน่ายเงินค่าธรรมเนียมโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีให้กับกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานที่จัดตั้งขึ้นโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งการดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นเกี่ยวเนื่องกับการโอนหรือจำหน่ายเงินค่าธรรมเนียมดังกล่าว และสามารถนำไปใช้กับทางสายเดิมที่มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและกับทางหลวงสายอื่นที่มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียม แต่เป็นทางประเภทเดียวกัน

๔.๑.๓ กำหนดให้การรับเงิน การเก็บรักษา การนำส่งเงิน การเบิกเงิน การจ่ายเงิน การควบคุม และตรวจสอบเงินค่าธรรมเนียมผ่านทางที่โอนหรือจำหน่ายให้กับกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงคมนาคม โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

๔.๒ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔.๒.๑ พระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้นายถนนบนทางหลวงและสะพาน พ.ศ. ๒๔๙๗

มาตรา ๖ เงินค่าธรรมเนียมการใช้นายถนนบนทางหลวงและสะพานที่เก็บได้และเงินค่าปรับเนื่องจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ จะนำไปใช้ได้เฉพาะกับทางหลวงและสะพานที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) ในการก่อสร้าง ขยาย บูรณะ และบำรุงรักษาทางหลวงและสะพาน
(๒) การจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการใช้ทางหลวง

และสะพาน

(๓) งานส่วนที่เกี่ยวกับการจัดเก็บค่าธรรมเนียม

(๔) การชดเชยเงินกู้ในการก่อสร้างและขยายทางหลวงและสะพาน

๔.๒.๒ พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๒๕ การเสนอกฎหมายที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐไม่ต้องนำเงินรายได้หรือเงินอื่นใดส่งคลัง ให้กระทำได้เฉพาะในกรณีที่มีความจำเป็นและเกิดประโยชน์ในการที่หน่วยงานของรัฐนั้นจะมีเงินเก็บไว้เพื่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของตน โดยจะต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังก่อนเสนอกฎหมายต่อคณะรัฐมนตรี

๔.๒.๓ พระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘

๕. ผลกระทบ

๕.๑ การกำหนดเพิ่มเติมให้สามารถนำค่าธรรมเนียมไประดมทุนผ่านกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานที่จัดตั้งขึ้นโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่สามารถใช้ในการระดมทุนจากนักลงทุนทั่วไปและสถาบัน เป็นทางเลือกหนึ่งในการได้มาซึ่งแหล่งเงินเพื่อนำไปลงทุนในการพัฒนาโครงข่ายทางหลวงได้ภายในเวลาที่เหมาะสม โดยวิธีการดังกล่าวเป็นการลดภาระการคลังในระยะยาว ทั้งยังมีส่วนสนับสนุนการพัฒนาตลาดทุน จึงเป็นทางเลือกที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม จึงสมควรกำหนดให้ขยายขอบเขตการใช้เงิน ให้รวมถึงการระดมทุนโดยการโอนหรือจำหน่ายค่าธรรมเนียมให้กับกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานที่จัดตั้งขึ้นโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และให้นำเงินค่าตอบแทนที่ได้รับจากกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานดังกล่าวนำไปใช้ในการพัฒนาโครงข่ายทางหลวงในกรณีตามที่บัญญัติในมาตรา ๖

๕.๒ เนื่องจากทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองที่มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมเป็นทางหลวงที่มีมาตรฐานสูง มีการควบคุมการเข้าออกอย่างสมบูรณ์จึงจำเป็นต้องจัดให้มีที่พักริมทางที่ได้มาตรฐานตามข้อกำหนดเพื่อให้บริการต่าง ๆ แก่ผู้ใช้ทางให้ได้รับความสะดวก ปลอดภัยในการเดินทาง เช่น ที่จอดรถ สถานที่พักระหว่างการเดินทาง ห้องสุขา สถานีจำหน่ายน้ำมัน ร้านขายอาหาร ร้านจำหน่ายสินค้าสำหรับผู้โดยสาร ที่พักรถบรรทุก ผู้ซึ่งได้รับการคัดเลือกโดยวิธีประมูลในการลงทุนจัดให้มีหรือเข้าบริหารจัดการที่พักริมทางในเขตทางหลวงพิเศษที่ต้องเสียค่าธรรมเนียม ต้องจ่ายค่าตอบแทนให้รัฐ ทั้งนี้ตามมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ การกำหนดเพิ่มเติมไม่ต้องนำเงินค่าตอบแทนดังกล่าวส่งคลังและให้นำมาใช้ตามกรณีที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖ เช่น การก่อสร้าง บำรุงรักษาทางหลวงและสะพานที่มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมเป็นการนำเงินที่ได้จากการลงทุนเพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้ทางหลวงพิเศษ ซึ่งต้องเสียค่าธรรมเนียมนำกลับไปพัฒนาโครงข่ายทางหลวงพิเศษที่มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมเพื่อให้บริการที่ดีแก่ผู้ใช้ทางต่อไป จึงมีความเหมาะสมและเป็นธรรมแก่ผู้ใช้ทางหลวงพิเศษที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมและสังคมโดยรวม

๕.๓ สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองที่มีการกำหนดให้จัดเก็บค่าธรรมเนียมบางช่วงอาจต้องตัดผ่านทางเดิมและต้องปิดทางเดิม ซึ่งตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติให้อธิบดีกรมทางหลวงต้องจัดให้มีทางบริการทดแทนเพื่อเป็นการแก้ไขเยียวยาผลกระทบกับผู้ใช้ทางเดิมให้สามารถใช้จราจรได้ดังเดิมแต่งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมีจำกัดทำให้กรมทางหลวงไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายในการแก้ไขเยียวยาผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้ใช้ทางเดิมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงสมควรกำหนดให้นำเงินค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๖ ไปใช้ในการก่อสร้าง ขยาย บำรุงรักษาทางบริการที่จัดให้มีเมื่อมีการปิดทางหลวงหรือทางอื่นใดที่มีอยู่เดิมเนื่องจากมีทางหลวงพิเศษที่กำหนดให้ต้องเสียค่าธรรมเนียมตัดผ่าน

๖. ความเห็นชอบ / อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ โดยที่มาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้การเสนอกฎหมายที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องนำเงินรายได้หรือเงินอื่นใดส่งคลัง จะต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังก่อนเสนอกฎหมายต่อคณะรัฐมนตรี กระทรวงการคลังได้พิจารณาแล้วให้ความเห็นชอบในหลักการร่างพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้นายยนต์บนทางหลวงและสะพาน (ฉบับที่...) พ.ศ. ซึ่งกำหนดให้ไม่ต้องนำเงินรายได้ตามมาตรา ๖ ส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๖.๖ คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน ได้มีการประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กำหนดค่าธรรมเนียมการใช้ยานยนต์รับทางหลวงและสะพาน (ฉบับที่..) พ.ศ. เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ แล้ว และได้เสนอความเห็นไปยังคณะรัฐมนตรีโดยตรงต่อไป

ทั้งนี้ กรมทางหลวงได้นำร่างพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้ยานยนต์รับทางหลวง และสะพาน (ฉบับที่..) พ.ศ. พร้อมสภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหา ความจำเป็น หลักการ สาระสำคัญ และเผยแพร่ในเว็บไซต์ของกรมทางหลวง เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนแล้วระหว่างวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ ไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดคัดค้านหรือไม่เห็นด้วย รายละเอียด ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย จึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ และอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้ยานยนต์รับทางหลวงและสะพาน (ฉบับที่..) พ.ศ. รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ พร้อม Check List การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี รายละเอียด ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง
กองกฎหมาย
โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๔๐๘๒
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๖๑๑๖
Tnvbb@hotmail.com

กรมทางหลวง
สำนักกฎหมาย
โทร. ๐ ๒๓๕๔ ๖๕๕๒
โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๖๕๕๗